

Hester Alberdingk Thijm (1959) is directeur van de AkzoNobel Art Foundation. Al 24 jaar beheert ze de collectie van de verfgigant. Gisteren ging de jongste tentoonstelling, *Common Ground*, open in de Art Space.

tekst Lorianne van Gelder, foto Harmen de Jong

'Ik zou graag een Jeff Koons kopen'

Nijverdal

"Ik ben een bevoorrecht mens dat ik in Twente ben opgegroeid. Mijn creatieve aspiraties zijn daar in het bos begonnen. Het was een idyllische jeugd: hutten bouwen, valkuilen graven, paardrijden. Ik ben de tweede van vier kinderen. Het enige wat moeilijker was, is dat er weinig cultuur is. De natuur was de cultuur. Voor cultuur gingen we op reis of naar Amsterdam. Het was ook nog wel erg van de zwarte kousen daar, terwijl wij juist vrij werden opgevoed. Mijn zusje Yvette heeft eens uit frustratie een raam ingeschopt omdat haar vriendinnetje op zondag niet mocht komen buitenspelen."

Alberdingk Thijm

"De naam is van oorsprong van katholieke huis, terwijl we dat niet meer zijn. Veel familie doet iets creatiefs of uitzonderlijks: mijn neef Robert Alberdingk Thijm is scenarioschrijver, mijn betovergrootvader J.A. Alberdingk Thijm was schrijver, mijn zusje is directeur van een mensenrechtenorganisatie in New York."

"Mijn vader werkte bij Shell en werd gevraagd om de familiebusiness van de Ten Cates, textielindustrie, te reorganiseren. Op school was dat soms best lastig, want dan hoorde je: *oe vader heb mien vader ontslaagen*. Best ingewikkeld. Mijn ouders waren niet heel bewust sociaal bezig, maar ze waren dat wel. Mijn vader werd in Leiden nog Rooie Joop genoemd. Er was bij ons thuis geen verschil in afkomst of sociale klasse, dat bestond gewoon niet. We voelden in de familie wel een maatschappelijke verantwoordelijkheid: iets bijdragen aan de maatschappij zit er bij ons allemaal wel in."

Kunstbobo

"Dat ben ik toch niet? Bobo klinkt als een macho-aap die zichzelf op de borst slaat. Ik doe het niet alleen, ik toren niet boven de rest uit. Maar als je de kracht hebt om mensen vanuit je positie met elkaar te verbinden, jonge kunstenaars of collega's, zal ik dat altijd doen. Ik heb ook vaak moeten vechten voor de kunst. Je hangt iets op, maar je moet er ook over blijven vertellen. Kunst is van en voor ons allemaal, maar het is ook een vak en over dat vak moet je je kennis blijven delen."

AkzoNobel

"De tijd met onrust over overnames was voor ons ook spannend. Je bent volkomen afhankelijk van AkzoNobel. Het hele bedrijf is nu in tweeën gesplitst en godzijdank is de collectie wel bij elkaar gebleven. Een collectie opbreken is alsof je de ruggengraat uit een organisme haalt. De Art Space onder in het kantoor op de Zuidas is open voor bezoekers. We geven gratis rondleidingen, onder meer aan scholen en vluchtelingen. En het personeel kan er zijn wanneer ze willen. Voor de vorige tentoonstelling hadden we 100.000 bezoekers."

"We hebben nu de vierde bestuursvoorzitter sinds ik in 1994 begon, een jaar later is de Art Foundation opgericht. Er was op een gegeven moment een cfo die het allemaal te duur vond, en die niet zo voor de kunst was toen ik kwam. Maar hij is nu gepensioneerd en een groot kunstverzamelaar. We hebben als Art Foundation veel vrijheid, maar ik houd wel rekening met mijn opdrachtgever. Inmiddels zijn er jonge collega's bij Akzo die verzamelaars zijn geworden en die meegaan naar kunstbeurzen en galeries. Dat vind ik het grootste compliment."

Alleengaande moeder

"Ik noem het nooit alleengaande moeder, maar alleengaande. Ik ben onverwacht verlaten toen ik vier maanden zwanger was. Bovendien was ik al 42, een zwangerschap lag al niet meer in de medische planning. Ik kan daar wel stoer over doen, maar het was ontzettend moeilijk. Gelukkig ben ik bijgestaan door mijn *extended family*, mijn familie en vrienden, zoals mijn dochters peetvaders Robert en Norbert en mijn huidige vriend Gijs."

"Er wordt tegenwoordig vaak geroepen: doe nou maar, dat allestaand moederschap, en het oprekken van de leeftijd kan best. Maar ik vind dat het te positief wordt gesteld. Katy, nu 15, is mijn alles, maar ik zou niemand aanraden om op haar 42ste nog moeder te worden en daarbij de rol van vader, moeder, opa en oma te combineren met een fulltimebaan. Stond ik daar weer met melkvlekken op mijn jasje twee minuten voor een vergadering met de raad van bestuur in Arnhem en dan worden gebeld dat Katy ziek was en of ik haar even kon komen halen van de creche in Amsterdam."

Common Ground

"De individualisering is enorm. Alles wordt je hoofd ingezonden door de digitale media. Deze tentoonstelling is een humaan manifest over waar je vandaan komt, hoe het je zijn bepaalt. We hebben een paar kunstenaars gevraagd op basis van dit onderwerp een werk te maken. Kunst is de beste discipline om ons de ogen te openen, er is ruimte voor jouw interpretatie en voor die van mij."

Zuidas

"Toen we met AkzoNobel vanuit Arnhem naar de Zuidas verhuisden, ben ik direct voorzitter geworden van het Virtueel Museum Zuidas, waar alle hoge bestuurders van de verschillende bedrijven zaten. Ik was de enige gek uit de kunst in het bestuur. We hebben meegedacht met de architecten van de Zuidas hoe de buurt met kunst kon worden opgebouwd, zodat het menselijk blijft tussen alle kantoorstorens. Mensen zijn hier als ze buiten zijn best afgesloten, want ze zijn dan even buiten de ivoren toren, waar ze hard werken. Je moet als kunstenaar iets ontwikkelen dat de moeite waard is om voor stil te

staan. Maar er is wel behoefte aan kunst, want er worden hier meer kunstruimtes geopend."

Stedelijk Museum

"Het mooiste museum van Nederland. Maar ik ben niet te spreken over de inrichting van de kelder door Rem Koolhaas. Een werk van Mark Rothko zij aan zij met een Willem de Kooning, dat ontziet beide werken. Een kunstenaar zet laatst: het is zo slecht, het lijkt wel de sm-kelder van de kunst."

"Twee, helaas vrouwelijke, directeuren zijn weg. Maar is dat helemaal hun schuld? Ze zijn aangenomen door de raad van toezicht. Beatrix Ruf heeft een enorm internationaal netwerk. Zij wisten wat ze in huis haalden. En ze wisten ook dat ze nevenfuncties had en geen ervaring met het beheren van een collectie en de complexe Nederlandse overheid en kunstwereld. Daar had je iemand naast moeten zetten die haar had behoed voor deze misstappen. Zij deugt enorm als mens. Al is daar wel iets fout gegaan."

"Ik directeur? Dat zou ik niet kunnen. En dat moet iemand zijn die jonger is, je moet veel tijd hebben, veel internationaal reizen. Dat kan ik nu niet doen, met een puber thuis."

Thuiskok

"Ik was vier toen ik op kookles ging in Nijverdal. We leerden daar de vreselijkste dingen maken: watergruwel en arretjescake met van dat vet erin. Terwijl ik alleen maar mooie, versierde taarten wilde maken. Ik vind het heerlijk om voor verschillende mensen aan tafel lekker en thematisch te koken. Ik heb een tijdje terug voor een vriend een spiegeldiner georganiseerd, omdat hij veel met spiegels werkt. Ge-rechten met spiegelgelatine, heldere bouillon met eetbaar zilver op *crispy cheese*, en dan alles op spiegels opgediend. Helaas heb ik er te weinig tijd voor nu."

Dieet

"Eten is mijn passie maar ook mijn valkuil. Ik ben altijd bezig met hoe ik het er weer af krijg. Er is geen dieet in Nederland dat ik niet ken. Als je me vraagt hoe veel calorieën ergens inzitten, kan ik het zo zeggen. Ik zit nu bij New Fysics, mijn redding. Als ik me een keer laat gaan, is er iemand die zegt: nu weer normaal doen. Dat heb ik wel nodig, een beetje begeleiding."

Elitair

"Ik ben wars van elke vorm van een elitaire benadering van kunst. Het feit dat mensen denken dat het elitair is, komt doordat het altijd wordt gelinkt aan de miljoenen die voor kunst worden betaald. Maar dat hoeft helemaal niet. Je hebt ook al een prachtige tekening voor een paar honderd euro. Je moet kunst nooit kopen vanuit het idee dat het meer waard is. Kunst

moet ook altijd uit te leggen zijn. Niet dat iedereen alle diepere lagen moet begrijpen, maar elke kunstenaar wil ook graag dat jij je eigen interpretatie geeft aan wat je ziet."

De Nieuwe Rembrandt

"De eerste televisieserie die een spelletje maakte van kunst. Ik vond het ontzettend leuk om in de jury te zitten, ik heb er ook nog leuke kunstenaars ontdekt. Maar ik vind tegelijkertijd dat kunst zich niet leent voor dit soort spelletjes. Iets wat niet werkt op televisie, betekent nog niet dat het slechte kunst is. En niet elke kunstenaar kan tegen de druk van presteren onder de ogen van honderdduizenden kijkers. Het was voor sommigen inhumaan."

Jeff Koons

"Interessant waar hij nu een nieuwe blauwe kerstbal gaat kopen en hoeveel hij daarvoor gaat rekenen en wie daar allemaal van meeprofiteren of aan moeten meebetalen. Als je Jeff Koons vergelijkt met Damien Hirst, geef mij dan maar Koons. Die heel grote werken die lijken op ballonnen vind ik geweldig. Als we meer geld zouden hebben, zou ik er een kopen. Hier is gelukkig – even afkloppen – nooit iets stukgegaan."

Dave von Raven

"Geweldig was hij in *Maestro!* Zo ongelofelijk goed. Onconventioneel. Af en toe zoomde de camera in op zijn ouders, bourgeois types, en dan zo'n jongen. Ik kijk nooit televisie maar de broer van mijn vriend Gijs zat in het orkest, daarom keek ik het."

Common Ground, vanaf heden te zien in de Art Space, Christian Neefstraat 2. Op werkdagen van 10-17 uur gratis toegankelijk.

'Stond ik daar weer met melkvlekken op mijn jasje twee minuten voor een vergadering met de raad van bestuur in Arnhem'